

emeli ki, hogy a munkások kövekkel, dorongokkal, sőt fegyverekkel támadták meg a karhatalmat, amely békésen és láthatóan tett fegyverrel várta a fejleményeket. A támadásokra végül is csak leegőzbe adott sortűzzel válaszoltak.

A kiáltvány többi része már a csütörtök reggeli véres eseményeket ismerteti s ezért ezeket a részeket teljes egészükben adjuk közre az alábbiakban:

„Ma, csütörtökön, — mondja tovább a kormánykiáltvány, — reggel hat órakor Hotineanu ezredes teparancsnok a rendőrség vezetőivel egyetemben megjelent az üzemeknél és felszólította a munkásokat, hogy hagyják el a műhelyeket, tekintve, hogy azokat a kormány bezárta. A munkások azonban a békés felszólításnak nem engedtek. Fegyveres csapatokat szerveztek, hogy megindítsák a kommunista forradalmat, amelyet az éjszaka késztettek elő. Azzal válaszoltak, hogy az életével fizet az, aki megkísérli őket az üzemekből eltávolítani. Agyonlőnek mindenkit, aki megközelíti őket, mert elegendő fegyverrel és lőszerrel rendelkeznek.

„A hatóságok megismertették a felszólításokat, majd megfuvatták a kürtöket. Ekkor a munkások, — így mondja a kiáltvány, — fegyverekkel és revolerekkel sortűzet nyitottak a karhatalomra. Rengetegen megsebesültek. A szorongatott helyzetben lévő karhatalom, amely e pillanatban jogos önvédelemből is használhatta volna fegyverét, még mindig nem lőtt. Újabb megfuvatták a kürtöket. A bentlől jövő lövöldözések azonban erre sem szüntek meg.

Reggel hét órakor aztán a karhatalom megkapta a parancsot a sortűz megnyitására. Működésbe jöttek a gépfegyverek, a katonaság felfejlődött és hosszas közelharc után a munkások megadták magukat, mert elfogyott a lőszerkészletük. — Ezután a karhatalmi csapatok szuronyrohamot intéztek a műhelyek ellen és így sikerült leszerelni a lázadást. Kétezer munkás megadta magát, akiket azonnal le is tartóztattak. A közelharc során egy rendőr rögtön meghalt, tízenkét katonasúlyosan, számosan pedig könnyebben sebesültek meg. A munkások közül három meghalt, a súlyosan sebesültek száma pedig tizenhatot tesz ki, azonkívül rengetegen megsebesültek.

A griviței vasúti műhelyek munkásainak zendüléséjé elfajult sztrájkját a kormány hivatalos jelentése szerint gépfegyvertűzzel, szuronyrohammal, 4 emberélet és rengeteg sebesülés árán sikerült leszerelni. A kormány hivatalos kommunikének számító kiáltványa azonban csak nagy körvonalakban vázolja az eseményeket s azoknak minden bizonytalansággal részletei még közelebbi jelentések hiányában nem bontakozhattak ki.

A griviței műhelyek munkásainak sztrájkja és a zendülés elfojtása azonban messze túlnőtt az utolsó napok másutt lejátszódó viharos munkástüntetésein és sztrájkjain is, a mit az is igazol, hogy Mironescu belügyminiszter csütörtökön délután az uralkodónál jelent meg kihallgatáson, a hírek szerint kizárólag azért, hogy a griviței sztrájkról tegyen részletes jelentést.

Itt említjük meg, hogy a Grant-híd környékén, amelyet szerdán délután a munkástömegek megszálltak, az éjszaka folyamán is izgalmas események játszódtak le s a hajnali órákban összeütközésre került a sor a munkások és a karhatalom között. A munkások ugyanis az éjszaka folyamán is több autót támadtak meg, s több járművet összezúztak. Megszállták a padlásokat és háztetőket, ahonnan a karhatalom felé adtak le lövéseket. Egyik csoportjuk pedig a közeli adóhivatal tetőzetét és egy faraktárt gyújtott fel. A karhatalom végül is rohamra indult ellenük s hosszas küzdelem után tisztította meg a területet a zendülőtől. A jelentések szerint a Grant-híd környékén is igen sok sebesülés történt. Részletek azonban innen is hiányoznak.

Kolozsváron rend van

Kolozsvár, február 17.

Az izgalmas sztrájkmozgalmak és viharos tüntetések után Kolozsváron ma végre teljesen helyreállt a rend és a nyugalom. A karhatalmi osztályok, amelyek kedd óta állandóan riadókészültségben cirkáltak a város utcáin, ma mindent bevontak.

A sztrájkmozgalom és tüntetések miatt letartóztatott munkások sorsáról is megtörtént a döntés. Hatieganu rendőrkezes a B. L. kolozsvári munkatársának kijelentette, hogy a letartóztatott munkások legnagyobb részét csütörtökön délután 2 órakor szabadlábra helyezik s csak azokat tartják továbbra is őrizetben, akikről megállapították, hogy kétséget kizárólag részt vettek a tüntetéseken és a zavargásokban.

Ezeket további intézkedésre átadják az ügyészségnek.

Hatieganu rendőrkezes ezenkívül azt is közölte kolozsvári munkatársunkkal, hogy 48 óras hajszát után végre elfogták Metz Gyulát, a CFR műhelymunkások kolozsvári szakszervezetének elnökét is, akiről a hatóságok sokáig azt hitték, hogy megszökött Kolozsvárról.

Metz azonban nem volt szökésben. hanem ügyesen elrejtőzött a nagy zűrzavarban az egyik műhelyépület padlásán.

A MEGEGYEZÉS TARTALMA

Itt említjük meg, hogy szerdán este háromnegyed 7 órakor a kolozsvári CFR munkások és a műhelyfőnökség megbízottjai megkötötték a megállapodást.

A munkások a munkügyi felügyelősegen készített jegyzőkönyvet tudomásul vették, a mint arról tegnap már beszámoltunk.

Újabb jelentés szerint tényleg megkezdtek a letartóztatottak szabadlábra való helyezését. Elsőnek dr. Kohn Hillel ügyvédet engedték el, aki délután 12 órakor hagyta el a rendőrség épületét. A kihallgatások most már gyors tempóban folytatódnak, s Hatieganu rendőrkezes kijelentette, hogy a kihallgatottakat reggelig mind szabadlábra helyezik, vagy azokat, akik ellen alapos gyanúok merültek fel, átadják az ügyészségnek.

A nagyváradai letartóztatások

Nagyvárad, február 17.

Csütörtökön reggelre azoknak az intellektueleknek és munkásoknak száma, akiket a rendőrség kommunista propaganda gyanúja miatt őrizetbe vett, körülbelül 300-ra emelkedett.

Feltűnő, hogy a sziguranca emberei rengeteg munkást állítottak elő a városi villamos és vízműteleptől is és, hogy

a két fontos közüzemet, valamint a nagyváradai vasúti állomás egész területét csendőri karhatalom őrizetere bízták.

Minden jel arra mutat, hogy maga a rendőrség sem tudja e pillanatban, hogy mikor kerül sor a letartóztatottak szabadlábra helyezésére, vagy legalább is arra, hogy átadják őket az ügyészségnek. Nagyváradon riasztó hírek terjedtek el arról, hogy az őrizetbe vett emberek mind éhségsztrájkot kezdték. Ezeket a híreket a rendőrség határozottan megcáfolta s egyedül annyit ismert be az éhségsztrájkokról elterjedt hírekből, hogy néhány munkásvezető utasította vissza azt az ételt, amit a hozzátartozók hoztak a fogdába.

RENGETEG LETARTÓZTATÁS BIHARMEGYÉBEN

A kommunista letartóztatások Bihar megye községeiben is nagy izgalmat okoztak. A csendőrség mindenütt munkában van s eddig hozzávetőleges becslés szerint körülbelül 500 embert vett őrizetbe röpcédulaterjesztés, vagy kommunista propaganda más formája miatt.

Székelvén a rendőrség jelentése szerint nagyszabású razzia tartottak, amelynek vé-

gén 30 embert állítottak elő.

A csendőrség jelentése szerint Szamos János községi tanácsos lakásán valóságos fegyverraktár és rengeteg katonai felszerelési tárgyat találtak, továbbá izgató röpcédulákat, amelyek rövid, de annál határozottabb fogalmazásban egyenesen forradalomra szólítják fel a falvak népét.

A csendőrség Szamos Jánost azonnal letartóztatta és megkezdte kihallgatását a székelvén rendőrfőnök vezetése alatt.

Szöllősen a csendőrség 30 embert vett őrizetbe. Nagyszalontán, Szalárdon, Szentjánoson és Gyantán is sok letartóztatás történt.

Bihar községből csütörtökön hajnalban kísért be a csendőrség Bodnár István, Molnár Lajos, Gusztos József, Maller Károly, Lajos Imre, Szántó Ferenc, Lázár Ödön, Szabó József és általános elképdekre Papp Lajos 73 éves öregembert is.

Brassóban négy embert szabadlábra helyeztek.

A brassói rendőrség detektívjei még szerdán este és éjszaka is munkában voltak s több helyen tartottak házkutatást. Néhány munkás lakásán sokszorosító gépeken készült röpcédulákat találtak s többek között lefoglalták a román nyelven megjelenő „Alarma” és „Brazda” című kommunista lapok példányait is. Igvált munkás lakásán töltött revolvért találtak. A munkást, akinek nem volt fegyvertartási engedélye, a detektívek azonnal letartóztatták.

A rendőrség tegnap éjszakai munkájának eredményeképpen ismét több munkást tartóztatott le, úgy hogy

a jelenleg őrizet alatt állók száma most már 50-re szaporodott.

A rendőrség egyébként állandóan folyik, de csigalassúsággal halad előre a letartóztatottak igazolása és kihallgatása. Csütörtökön délután pedig már megtörténtek az első szabadlábrahelyezések is, amennyiben a rendőrség két intellektuelt

Letartóztatták az Astra Romana vezérigazgatóját

Allítólag ő szervezte meg a petroleummunkások akcióját

Ploesti, február 17.

Óriási szenzációja van Ploestinek. A petroleummunkások megmozdulásával kapcsolatos házkutatások nyomán letartóztatták Moisescut, az Astra Romana petroleumállalat igazgatóját azon gya nival, hogy ő volt a ploesti megmozdulás és szervezet vezetője.

A nyomozás folyik. Az eset emlékeztet a budapesti Földes, dugaszdag gyár-igazgató esetére.

A griviței véres sztrájk ügye a kamara előtt

Mironescu belügyminiszter parlamenti beszámolója

Bukarest, február 17.

Csütörtökön délután zsúfolásig megtelt a kamara ülésterme, amelyen Mironescu miniszter beszámolt a véres vasúti munkásmegmozdulásról. A kormány tagjai mind megjelentek, Vajda miniszterelnököt a kormánypárt nagy tapssal fogadta.

Kisebbségek interpellációk után Mironescu feszült érdeklődés mellett megkezdte beszámolóját. Elmondja, hogy a sztrájk előzményeképpen a munkások anyagi követeléseket támasztottak, amelyeket teljesítettek s ezután politikai követelésekkel léptek fel, mint az ostromállapot megszüntetése, kommunista szervezettek engedélyezése. Miután ezeket nem lehetett megadni, kitört a sztrájk. A kormány nagy elnézéssel bánt a munkássággal, de a munkások visszaéltek ezzel. Kiderült, hogy a sztrájkoló vasdorongokat és löfegyvereket vittek be magukkal — amiben az adminisztráció is hibás, mert megengedte — és agresszíven léptek fel a katonasággal szemben.

Mironescu kijelenti, hogy a munkásság provokálta a katonaságot és csak akkor léptek fel erővel.

Argetoianu: Igen későn! Mironescu folytatja: A munkások reggel hatkor is megszállva tartották a műhelyt és hangoztatták, hogy a végsőig kitartanak.

Felfegyverzett lázadóknak lehetett tehát tekinteni őket s ideje volt ennek véget vetni.

Két sortűz történt, ami után sikerült kiűzteni a műhelyeket. Az áldozatok száma a hivatalos jelentés szerint a karhatalom részéről: 1 halott, 3 súlyos sebe-

sült, a munkásság részéről: 3 halott, 16 súlyos sebesült.

— A kormány — folytatja Mironescu — bebizonyította, hogy milyen jóindulattal és türelemmel van a munkások iránt, de ez nem gyengésége jele és ezzel a jóakarattal nem szabad visszaélni. A kormány megvédi a rendet. Ismételt elismeri különben, hogy az adminisztráció is hibás, mert hagyta a fegyvereket bavinni.

Lupu: Ha a kormány is beismeri, hogy a hiba az ő részéről van, mit akarnak még?

Mironescu befejezi beszédét, dicsérve a hadsereget, amihez a nemzetiparasztpárt hosszú tapssal csatlakozik.

Ezután Lupu dr. és Mirescu egyszerre akarnak szóhoz jutni, de Lupu kapja meg a szót.

Lupu nagy beszédet azzal kezdi, hogy mindkét részlől sajnálja az áldozatokat. Tárgyalagos akar lenni. Nem az volt az ok, ahogy a kormány beállítja, hogy a munkások az ostromállapot megszüntetését és a kommunista rendszer bevezetését követelték, hanem a Mirto miniszternél járt küldöttséget, amelyet előbb kiengedtek a minisztériumból, utólag letartóztatták, holott nem voltak kommunisták. Ez volt az ok, hogy így elfajult a dolog. Ha ezt nem teszi a kormány, egész másképp alakulnak a dolgok. A munkásság nem kívánt egyebet, mint hogy szabadon engedjék társaikat.

Lupu ezután megismétli az eseményeket és hangsúlyozza, hogy a munkásságot arra szólították fel, hogy öt perccel belül hagyják el a műhelyeket.

— Kérdelem öntől, — mondja Mirto felé

és két munkást engedett el a jegyzőkönyvek felvétele után. A többiek kihallgatása folyik, de most már remény van arra, hogy azoknak tulnyomó részét is szabadon engedik. A kiszárgott hírek szerint ugyanis a legtöbb esetben nem találtak házkutatás alkalmával semmiféle terhelő bizonyítékot.

A megye területén a csendőrség több községben tartott házkutatást. A kommunista gyanús munkásokat mindenütt őrizetbe vették. Az egyik vidéki munkás lakásán a házigazdával együtt vették őrizetbe Fried Anna nagyváradi leányt is, aki oda látogatába érkezett.

A Regátban is óráról-óra nő azoknak a száma, akiket kommunista propaganda gyanúja miatt őrizetbe vettek.

Besszarabia területén több mint 300, Csernoviczban 120 embert vettek őrizetbe. Ploestben és a petroleumvidéken száz-százra tartóztattak le munkásokat. Galacon is több mint 100 embert állítottak elő. A jelentések szerint a letartóztatottakat részben hadbíró, részben polgári bíróság elé állítják a Marzescu-féle rendtörvény alapján.

Konstancában izgalmas tüzharc volt a munkások és a rendőrök között. A rendőrség ugyanis parancsot kapott egy kommunista szervezet szétesztelésére, de a munkások elbarrikádozták magukat és sortűzet adtak le a rendőrökre. Amikor azonban municiójuk elfogyott, kénytelenek voltak magukat megadni.

Aradon Felsőbb utasításra való hivatkozással a sziguranca Aradon is megkezdte a házkutatásokat és azok alapján körülbelül 40 embert vett őrizetbe. De ezek egy részét már szabadon engedték.

Aradmegye területén pedig a csendőrség lépett munkába és tartóztatott le néhány embert.

Az Astra Romana vezérigazgatóját Allítólag ő szervezte meg a petroleummunkások akcióját

Ploesti, február 17. Óriási szenzációja van Ploestinek. A petroleummunkások megmozdulásával kapcsolatos házkutatások nyomán letartóztatták Moisescut, az Astra Romana petroleumállalat igazgatóját azon gya nival, hogy ő volt a ploesti megmozdulás és szervezet vezetője.

A nyomozás folyik. Az eset emlékeztet a budapesti Földes, dugaszdag gyár-igazgató esetére.

A griviței véres sztrájk ügye a kamara előtt

Mironescu belügyminiszter parlamenti beszámolója

Bukarest, február 17. Csütörtökön délután zsúfolásig megtelt a kamara ülésterme, amelyen Mironescu miniszter beszámolt a véres vasúti munkásmegmozdulásról. A kormány tagjai mind megjelentek, Vajda miniszterelnököt a kormánypárt nagy tapssal fogadta.

Kisebbségek interpellációk után Mironescu feszült érdeklődés mellett megkezdte beszámolóját. Elmondja, hogy a sztrájk előzményeképpen a munkások anyagi követeléseket támasztottak, amelyeket teljesítettek s ezután politikai követelésekkel léptek fel, mint az ostromállapot megszüntetése, kommunista szervezettek engedélyezése. Miután ezeket nem lehetett megadni, kitört a sztrájk. A kormány nagy elnézéssel bánt a munkássággal, de a munkások visszaéltek ezzel. Kiderült, hogy a sztrájkoló vasdorongokat és löfegyvereket vittek be magukkal — amiben az adminisztráció is hibás, mert megengedte — és agresszíven léptek fel a katonasággal szemben.

Mironescu kijelenti, hogy a munkásság provokálta a katonaságot és csak akkor léptek fel erővel.

Argetoianu: Igen későn! Mironescu folytatja: A munkások reggel hatkor is megszállva tartották a műhelyt és hangoztatták, hogy a végsőig kitartanak.

Felfegyverzett lázadóknak lehetett tehát tekinteni őket s ideje volt ennek véget vetni.

Két sortűz történt, ami után sikerült kiűzteni a műhelyeket. Az áldozatok száma a hivatalos jelentés szerint a karhatalom részéről: 1 halott, 3 súlyos sebe-

sült, a munkásság részéről: 3 halott, 16 súlyos sebesült.

— A kormány — folytatja Mironescu — bebizonyította, hogy milyen jóindulattal és türelemmel van a munkások iránt, de ez nem gyengésége jele és ezzel a jóakarattal nem szabad visszaélni. A kormány megvédi a rendet. Ismételt elismeri különben, hogy az adminisztráció is hibás, mert hagyta a fegyvereket bavinni.

Lupu: Ha a kormány is beismeri, hogy a hiba az ő részéről van, mit akarnak még?

Mironescu befejezi beszédét, dicsérve a hadsereget, amihez a nemzetiparasztpárt hosszú tapssal csatlakozik.

Ezután Lupu dr. és Mirescu egyszerre akarnak szóhoz jutni, de Lupu kapja meg a szót.

Lupu nagy beszédet azzal kezdi, hogy mindkét részlől sajnálja az áldozatokat. Tárgyalagos akar lenni. Nem az volt az ok, ahogy a kormány beállítja, hogy a munkások az ostromállapot megszüntetését és a kommunista rendszer bevezetését követelték, hanem a Mirto miniszternél járt küldöttséget, amelyet előbb kiengedtek a minisztériumból, utólag letartóztatták, holott nem voltak kommunisták. Ez volt az ok, hogy így elfajult a dolog. Ha ezt nem teszi a kormány, egész másképp alakulnak a dolgok. A munkásság nem kívánt egyebet, mint hogy szabadon engedjék társaikat.

Lupu ezután megismétli az eseményeket és hangsúlyozza, hogy a munkásságot arra szólították fel, hogy öt perccel belül hagyják el a műhelyeket.

— Kérdelem öntől, — mondja Mirto felé

Ujra kinevezték a lemondott belga kormányt

Brüsszel, február 17. Tegnap késő este terjedt el annak híre, amit röviden közöltünk is, hogy a belga kormány lemondott. A nemzetközi sajtó irodák első jelentése még kihangsúlyozta, hogy nem tudják még mi a kormány lemondásának oka. Ma reggelre végre ismertté vált, hogy miért mondott le a belga kormány. Belgiumban most tartják a községi választásokat, még pedig az új választói törvény alapján. A mostani községi választásoknál már a nők is szavaznak és ez a választás nem ismeri többé a plurális választási rendszert. Így aztán nagyon sok helyen előfordul, hogy a községi tanácsokban a szocialisták abszolút többséget kapnak. Most kiderült, hogy egyes exponált községekben a belügyminiszter királyi hozzájárulással megsemmisítette a választásokat. Természetesen olyan közsé-

gekben semmisítették meg, ahol a szocialisták abszolút többséget kaptak. Mikor a belügyminiszter machinációját kiderült, a parlamentben hihetetlen botrány tört ki.

A szocialisták bizalmatlansági indítványt akartak a parlament elé terjeszteni és olyan izzó volt a hangulat, hogy már előre látszott, hogy a bizalmatlansági indítvány szavazat-többséget kap.

A kormány szolidaritást vállalt a belügyminiszterrel, de mégsem akarta, hogy leszavazzák, még pedig a saját pártívei is leszavazzák és ezért sietve beadta lemondását.

Brüsszel, február 17.

Ma délután megoldódott a belga kormányválság, olyképpen, hogy a király a régi kormánynak adott megbízást.

Összehívták a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságát

Állítólag engednek merev álláspontjukból a külföldi hitelezők

Bukarest, február 16.

A bukaresti politikai élet az ország-szerte tapasztalható nyugtalanságok jegeiben áll. Az események igazat látszanak adni az ostromállapot ellenzőinek, akik azzal érveltek, hogy ez a csak háboru idején megengedhető kivételes intézkedés csak izgatni fogja a közhangulatot.

Vajda miniszterelnök február 23-ára összehívta a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságát. Az ülés programja még nem ismeretes, de hírlik — amint természetes is, — hogy

megvitatják rajta az általános helyzet és a kormány, valamint a kormánypárt belső helyzetét is. Különben a belügyminisztérium csü-

törtökön délből hivatalos nyilatkozatot adott ki, amely szerint az országban rend és nyugalom uralkodik. Az ipari üzemekben mindenütt csendben dolgoznak a munkások.

Kormánykörökben élénk megbeszélés tárgyat képezi, hogy miért nem hirdetik ki az ostromállapotot Kolozsváron is. Az illetékes körök szerint Vajda azért tekintett el ettől, mert nem akarta Ma-niut még jobban felingerelni.

A külföldi hitelezőkkel folyó tárgyalásokról Párisból csak az a bizonytalan jelentés érkezett, hogy „a hitelezők álláspontja közeledett a román kormány feltételeihez”. Hír szerint a francia pénzügyminiszter nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a hitelezőket engedékenységre bírja.

Japán felvonul a döntő ütközetre

London, február 16.

A Népszövetség tizenkilences bizottságának állásfoglalása, amelynek értelmében Japánnak a legrövidebb időn belül vissza kellene vonnia csapatait Mandzsuriából, hihetetlen izgalmat váltott ki Tokióban. Tegnap

a császár elnökle alatt titkos katonatanácsot tartottak, amely elfogadta Saito admirális, miniszterelnök javaslatait.

Japán a legkétségbeesettebb erőfeszítéseket teszi, hogy Mandzsuriát megtarthassa. Eltekintve már attól, hogy tüntetőleg ki akar lépni a Népszövetségből, katonai erejének teljes latbavetésével küzd Mandzsuria birtokáért. Japánban feszült gazdasági és politikai válság dúl és a kormány jogosan tart attól, hogy a sok véraldozat árán megszerzett Mandzsuria elvesztése esetén a lappangó forradalmi hangulat teljes erővel kirobban. Ebben a tekintetben hasonlít a helyzet az orosz

—japán háboru végén Oroszországban bekövetkezett eseményekre, ahol tudvalevőleg a háboru elvesztése és az eredménytelennek bizonyult vérpazarlás segítette erőre az 1905-ös forradalmat a cárizmus ellen.

Minden jel arra mutat, hogy a nagy, távoli keleti háboru, amely évek óta tart, most teljes erejével ki fog törni.

A döntő csatát állítólag február 25 és 27-ike között fogják megvívni a japán és kínai csapatok.

Sun kínai pénzügyminiszter javaslatot tett kormányának egy húszmillió dolláros kölcsön felvételére.

A japán csapatok tegnap újra támadásba mentek át Jehol tartományban. A csapatok élén huszezer mandzsu ka-ona menetel. A harcokban erősen részt vesz a légi haderő és a tüzérség. Tiencsinben a kínaiak között leirhatatlan a riadalom.

Legújabb hírek szerint a japán kikötőkben négy újabb hadosztály vár behajózásra.

Ostromállapotok Jeholban

A kínai kormány Jeholban kihirdette az ostromállapotot. A katonai hatóságok átvették a közigazgatást.

— Fej-, váll- és ügyékrheumánál, idegfájásoknál, szagatásnál és zsábnál a „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos házi szer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatása, kitűnő gyomor- és bél tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Lux Mozgó, Brassó

Ma és mindennap: Egges-h Martha, Herman Thimig, Verebes Ernő

„SCHÖNBRUNNI ÁLOM”

az operettek gyöngye

Franciaország és Jugoszlávia megnemtámadási szerződést ajánlottak fel Olaszországnak

A francia diplomácia legújabb sakkjátszása megenyhíti az általános európai politikai feszültséget

London, február 17.

A Daily Herald ma déli jelentése szerint a római francia és jugoszláv követ-ségek Olaszországnak felajánlották, hogy hajlandók vele megnemtámadási szerződést kötni.

A hír pillangyorsan terjedt el egész Európában és határtalan izgalmat váltott ki. A francia diplomácia úgy látszik tisztában van azzal, hogy a mai feszült atmoszférát valahogyan le kell vezetni, mert ellenkező esetben elkerülhetetlen, hogy előbb-utóbb általános európai háború ki ne törjön. Az olaszországi balkáni expanziót valahogyan le kell vezetni, parírozni kell a cáfolt, de minden bizonnyal fennálló német-olasz-magyar szövetséget is és végül ellentámadásba kell átmenni a kisántanttal szemben is, amely legújabb konferenciájával oda mutat, hogy Franciaország kikapcsolásával meg akarja alakítani a kisántant megnövelésével a dunai államok államszövetségét.

Ebben a forró helyzetben, amely előbb-utóbb Franciaországot teljesen izolálták volna, a legtaktikusabb és legrapaszabb ötlet megnemtámadási szerződést kötni Olaszországgal.

A felbukkant hírt előbb kételkedéssel fogadták és nem akarták elhinni, hogy Franciaország ebben a kérdésben kezdeményezőként lépjen fel. A déli órákban azonban hivatalosan maga a francia kormány jelentette, hogy a sajtó által ki-patlantott megnemtámadási ajánlatát úgy ó, mint Jugoszlávia Olaszországnak tényleg megtették és így ennek a jelentős eseménynek bekövetkezte minden kétséget kizáróan megtörtént.

Salonikiben a sztrájkoló munkásság összeütközött a karhatalommal

Hat halott, sok sebesült

Saloniki, február 17.

Salonikiben ma súlyos összeütközés történt a sztrájkoló munkások és a karhatalom között. Az összetűzésnek halálos áldozatai is vannak.

Az összeütközés a Munkás Otthon épülete előtt folyt le és annak során hat munkás meghalt, sokan megsebesültek. A városban nagy a nyugtalanság és további összeütközésektől tartanak.

Herriot után Leon Blum

Ausztriában rövidesen polgárháború lesz és ennek során magyarországi irreguláris csapatok bevonulnak Bécsbe

Ha a csehek támogatják az osztrák szociáldemokráciát, Magyarország Csehszlovákia ellen is felvonul

Páris, február 17.

A B. L. részletesen beszámolt arról, hogy Herriot a francia külügyi bizottságban leleplezte azt a titkos katonai és politikai szerződést, amelyet állítólag még a múlt év nyarán Németország, Olaszország és Magyarország kötöttek.

A leleplezések során most Leon Blum követi Herriot-t. A Populaire hosszabb cikkben beszámol azokról a fegyverkezésekről, amelyek Magyarországon folynak és amelyek állítólag összefüggésben vannak azzal a polgárháborúval, amely Ausztriában rövidesen kitör. Leon Blum ennek a cikknek kapcsán kijelenti, hogy állításait nagyszerű és megbízható forrásból meríti.

Azt állítja, hogy Ausztriában a fasiszta és szociáldemokrata árnyalatok egy másra támadnak. Magyarország e támadás esérére reguláris, vagy irreguláris csapatokat szerel fel, hogy azokkal az osztrák fasisztáknak harcaiban támogathassa. A támadás célja az, hogy e csapatok szállják meg a poros Bécsét és harcképtelenné tegyék a baloldali katonai szervezeteket.

Amennyiben a csehek — mondja tovább Leon Blum — az osztrák szociáldemokrácia segítségére sietnének, úgy Magyarország valamelyik határponton át bevonul Csehszlovákia.

Leon Blum megállapítja még, hogy ezeknek az előkészületeknek felel meg

az a magyar kormányintézkedés is, amely úgy a vasut, mint a posta élére rövidesen katonai vezetőket nevez ki.

A Budapesti Tudósító Leon Blum fenti állításait a legteljesebb határozottsággal cáfolja és azt állítja, hogy ezek a feltevések minden alapot nélkülöznek.

Hitler nőül

Berlin, február 17.

A londoni Cronicle berlini tudósítója ma azt a hírt közli, hogy Hitler nőül és elveszi Winibred-Wagner asszonyt. A menyasszony Wagner Siegfriednek, Wagner Richard fiának özvegye. A házasság híréig eddig a berlini sajtó nem erősítette ugyan meg, de nem is cáfolja.

IGÉSZEGESEK

erejét gyarapítja, munkaképességét fokozza a reggeli és uzsonnatejéhez 2-3 kávéskanál Ovomaltine.

OVOMALTINE

BUTORAINK MINŐSÉGE

ARAINKOLCSÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ALL

Székelty és Réti

BUTORGYÁR R. T.

BRASSÓ.

BUKAREST. MAROSVÁSÁRHELY

Törvényjavaslat az állami tartozások rendezéséről

Bukarest, február 17.

Madgearu pénzügyminiszter a napokban a kamarában tartott beszéde közben kijelentette, hogy a múlt likvidálása céljából törvényjavaslatot fog készíteni, amely rendező a visszamaradt állami kötelezettségeket 1931 évig bezárólag.

Ujabb jelentés szerint a tervezet már el is készült s a napokban kerül minisztertanács elé. A törvény részleteiről sajnos semmi sem szivárgott ki eddig, holott ez — többek között — különösen érdekelné a nyugdíjasokat, akik tudvalevőleg nagyrészt nem kapták meg 1931 utolsó negyedévi, kerek három havi járandóságukat.

A nagyváradi jogászoknak tilos a politizálás

Nagyvárad, február 17.

A nagyváradi jogakadémia dékánja, Petrescu egyetemi tanár, összehívta a jogakadémia hallgatóit s így adta tudtukra, hogy tilos bármilyen egyesületben, vagy mozgalomban való részvételük. A tilalom vonatkozik azokra a jobboldali egyesületekre is, amelyekben eddig a diákság különös előszeretettel szerepelt.

A dékán a gyűlésen kijelentette azt is, hogy mihelyt tudomást szerez arról, hogy a hallgatók közül bárki tagja a vaskárdának, vagy egyéb alakulatnak, azonnal elrendeli a kizárást.

Több mint másfélmillió adóssikkasztás a nagyszentmiklósi körzetben

Temesvár, február 17.

A nagyszentmiklósi körzetben még a tavaly nyáron nagyobb arányú adóssikkasztásoknak jöttek a nyomára. Zlatescu Stere akkor temesvári pénzügyigazgató rendelte el a vizsgálatot, amely megállapította, hogy a körzet községeiben 700 ezer lejes adóhiány van. Kovács Imre adófőnököt letartóztatták s ezzel az ügy el is aludt jóideig, míg most Simu Joan pénzügyi főellenőr újra ki nem ásta.

Simu kiutazott Nagyszentmiklósról s megállapította, hogy Nagycsanád község befizetett adójából 420 ezer, Ócsanádéból 140 ezer, Sárafalvából 340 ezer lej hiányzik. A többi községekben is vannak apróbb hiányok s ezekkel együtt az elikkasztott összeg 1 millió 600 ezer lejre rug.

Támadás az új magyar külügyminiszter ellen

Gömbös Gyula, védelmébe veszi Kánya Kálmánt — Titkossági alapján készül az új magyar választói törvény

Budapest, február 17.

A magyar képviselőház mai ülésén ismét viharos események voltak. Nagyon kinosan hatott, amikor Györky beszédében a többek között megállapította, hogy

Kánya Kálmán nem való a külügyminiszteri székbe és erre a hivatalra teljesen alkalmatlan.

Gömbös Gyula miniszterelnök azonnal védelmébe veszi Kányát és megállapítja, hogy Kánya nagyszerűen bevált, mint berlini követ és ezenfelül is, mint régi diplomata kitűnően megállotta mindenkor a helyét és így nem igaz és nem objektív Györkynek az a megállapítása, hogy a magyar külügyminiszteri tárca betöltésére alkalmatlan.

Gömbös Gyula válasza után kiment a parlament folyosójára, ahol az egybesereglett újságíróknak a magyar választójogi törvényről nyilatkozott.

Elmondotta Gömbös, hogy a választójogi törvény kérdésében határozott és elhatározta, hogy az új törvényt a titkosság alapján alkotja meg.

Nem csinálom azonban ezt a törvényt most meg — mondotta a magyar miniszterelnök — most, mikor az az ellenzéknek kedvező és különösen meg azért sem csinálhatom meg, mert három rossz esztendő után öngyilkosság lenne a magyar választói tömegeket titkos szavazási rendszer mellett az urna elé bocsátani.

Gömbös igen furcsa kommentárja bizonyára élénk visszhangot kelt majd és azt nemcsak a magyar, de a külföldi sajtó is erősen kommentálni fogja.

TITULESCU — JEFTICS — BENES

A kisántánt Genfben titkárságot és permanens gazdasági tanácsot kap

Felépítik a Dunahidat, megjavítják a vasuti forgalmat és vámkedvezményekkel gazdaságilag is egymáshoz közelítik a kisántánt államokat

Genf, február 17.

A kisántánt genfi konferenciája harmadnapja folyik. A konferencia színhelye a „Des Bergues”-szálloda, ahol Titulescu ugyan lakása van. Titulescu ugyanis beteg és így nem hagyhatja el szállodai szobáját. A kisántánt államok külügyminiszterei ezért Titulescu szobájában tanácskoznak.

Mindenekelőtt elhatározták a kisántánt külügyminiszterei, hogy a belgrádi tanácskozásnak megfelelően most már

Genfben felállítják a kisántánt állandó genfi titkárságát.

Ezután Benes tervét tárgyalták. Benes az egész kisántánt-szervezettséget új szerződés alapjaira akarja helyezni. Az új szerződés a kisántánt államainak külpolitikai tevékenységét szigorú jogi alapokra akarja helyezni és kimondja, hogy külpolitikai kérdésekben egyik állam sem tárgyalhat a többi állam beleegyezése nélkül.

Ez a paragrafus azt jelenti, hogy egyik állam sem tehet önálló külpolitikai lépéseket. A tárgyalás során megállapítást nyert, hogy eddig is szokásban volt, hogy fontosabb külpolitikai lépések esetén az egyik állam a többiekhez kérdést intézett, de a jövőben úgy kívánják, hogy ez

a megkérdezés ne csak udvarias forma legyen, hanem szerződésből folyó kötelezettség is.

A külpolitikai kapcsolat megteremtésén felül azt kívánja Benes, hogy gazdasági kérdésekben is egyöntetűen járjanak el a kisántánt államai.

Benes javaslatáról és tervzetéről Genfben azt tartják, hogy az nem egyéb, mint egy olyan erős és erőszkolt kapcsol, amellyel a cseh külügyminiszter az egyre jobban elmélyedő gazdasági ellentétek folytán létalapjában megdőlt kisántántot ismét össze akarja kovácsolni. Különösen lehetetlen — mondják Genfben —, hogy gazdasági tekintetben a kisántánt államai közös alapon megbékélni tudjanak, mert mint köznyelv, a három államnak gazdasági érdekei homlokegyenest ellenkezők.

Amíg Genfben úgy látják, hogy a politikai erőszak sikere esetén is a gazdasági együttműködésből semmi sem lehet addig Bukarest optimistábbán ítéli meg a helyzetet. Az Adeverulban Branisteanu hosszabb cikket ír a kisántánt genfi konferenciájáról és megállapítja, hogy ezek a gazdasági szabályozások nagy jelentőségűek. A kisántánt — így tudja az Adeverul — felállítja a maga gazdasági

tanácsát, megépíti elsősorban is a Szerbia és Románia között annyira szükséges Duna-hidat, javít a vasúti összeköttetéseken és különösen megrövidíti a Prága — Bukarest közötti menetidőt, végül jelentős vámkedvezményeket nyújtanak ezek az államok egymásnak.

Különösen kiemeli a lap, hogy a kisántánt mostani konferenciájának igen jelentős eredménye, hogy

megállapodtak Szovjetországgal szemben való magatartásukat illetően is és így ki van zárva, hogy Románia a Szovjettel szemben izolálva maradjon, mint ahogyan az a legutóbbi (Titulescu—Vajda-affér) előfordult.

Bukarestben az a vélemény, hogy az így átszervezett kisántánt egységes és állandóan működő szerve lesz az európai politikának.

Ezzel az előlegezett bukaresti véleménnyel szemben ma még nem lehet kritikát mondani. Be kell várni a kisántánt külügyminiszterének zárulását a kiadandó hivatalos kommunikét és jelentést és csak annak ismerete után lehet megállapítani, hogy a kisántánt jelenlegi konferenciája katonai és politikai szövetségünk megerősítésén felül egyebet is hozott-e?

Aláírták a kisántánt új egyezményét

Genf, február 17.

Ma a késő délutáni órákban Genfben a Titulescu lakásán aláírták a kisántánt külügyminiszterei a kisántánt új egyez-

ményt.

Az egyezmény hivatalos szövegét még nem publikálták.

Az egyezmény utolsó pontjában a kül-

ügyminiszterek kötelezettséget vállaltak arra, hogy az egyezményt parlamentjük a legközelebbi kisántánt konferenciájáig, májusig, ratifikáltatják.

A kisántánt Európa legjelentősebb politikai alakulata lett

Budapest, február 17.

Az egész európai sajtó megkülönböztetett figyelemmel követte a kisántánt külügyminiszterinek genfi konferenciáját. A német lapok megállapították, hogy amennyiben a kisántántot Benes azokra az alapokra helyezi, amelyeknek körvonalairól egy és más a titkos tárgyalások során kiszivárgott, úgy a kisántánt Európában legjelentősebb politikai alakulattá erősödött. A kisántánt új szerződésének az a rendelkezése, hogy egyik államtag sem kezdhet politikai tárgyalásokat a külállamokkal addig, míg a többi államoknak tárgyalásait be nem jelenti és ezek ahhoz engedelmet nem adnak, nem csak azt jelenti — mondják a német lapok —, hogy a kisántánt erős és törlhetetlen fegyelmet teremtett az önmaga soráiban, hanem azt is, hogy a kisántánt együttes elhatározással és amennyiben céljainak megfelel új államtagokat is felvehet ebbe a szövetségbe. Itt elsősorban arra gondolnak, hogy a kisántánt, ez a megerősített és erősebben összeforrasztott arra számol, hogy felveszi tagjai sorába Ausztriát és Magyarországot és így a kisántánton át csinálja meg a dunai konföderációt.

Az európai sajtó egyéb lapjaiban nagyon sok hang úgy tudja, hogy a kisántánt mindezek felül azért határozta el magát arra, hogy szervezetét átépíti, mert Olaszországtól két okból is félnie kell. Elsősorban félni kell Olaszország albániai törekvéseitől és dalmáciai izgatásaitól és félnie kell ezenfelül Olaszországtól, mint attól a győztes hatalomtól, amely céljai elérése érdekében minden áron a békerevező pártjára állott.

Érdekes az angol lapok álláspontja is, amelyek legfőképpen azt hangsúlyozzák ki, hogy Franciaország ebben az új kisántánt alakulatban nem gyakorolhat többé nyomást külön-külön a kisántánt tagállamaira és így különösképpen nem presszionálhatja Romániát arra, hogy Oroszországgal megnemtámadási szerződést kössön, mert a kisántánt egyik állama sem áll megnemtámadási alapon Oroszországgal és így csak együttesen kötnek a szovjettel megnemtámadási

szerződést.

A berlini Der Tag rámutat arra hogy a kisántánt új alakulata a háborús nyereség összefogásának biztosítása és a zsákmány közös védelme hozta össze. Kihangsúlyozza a Der Tag, hogy a béke-revizitótól való félelem azonban csak szüklátóköri megállapodást teremtett.

Hasonló értelemben ír a Börse, a Deutsche Allgemeine Zeitung is.

A francia sajtó is nagy jelentőséget tulajdonít ennek a megállapodásnak és kihangsúlyozza, hogy kisántánt ezuttal nemcsak Magyarországgal, de az olasz veszedelemmel szemben is védekezett, a mikor új megállapodást kötött.

Mégis leszállították a francia tisztviselők fizetését

A szenátus még nem fogadta el a pénzügyi javaslatot és így még mindig nem biztos, hogy a Daladier-kormány megmarad-e

Páris, február 17.

Jelentette a B. L., hogy a francia pénzügyi javaslatot, amely a költségvetési hiányt átbalanszírozza, a szociáldemokraták segítségével a kormány a kamarában elfogadtatta. Ez a javaslat most a szenátus előtt fekszik, de a szenátus abban a formában, ahogyan azt a kamara megszavazta, nem akarja elfogadni.

A baloldali sajtó ennek ellenére is mint jelentős eredményt könyveli el, hogy a kamara a javaslatot megszavazta. Annak bizonyosságát látja ebben a baloldal, hogy a baloldali koalíció, ha akar és összeműködik, eredményeket tud elérni.

Ezzel szemben a jobboldal, sőt a középpártok lapjai is azon a véleményen vannak, hogy ez a javaslat a gyakorlatban a létfenntartási költségeket megdrágítja és az adóprás nyomását csak még jobban súlyosbítja.

Ma derült aztán ki, hogy azok a könyvelés-technikai bravúrok, amelyeknek segítségével Bonnet számszerű egyensúlyt biztosított, nem elégségesek és a pénzügyi javaslat megszavazása után Bonnet a kamarában lassan-lassan becsempézi mindazokat a törvényeket, amelyekkel Cheron a pénzügyi javaslattal egyidejűleg akart keresztülvinni.

Igy a kamara mai ülésén Bonnet mégis

megszavazta a francia tisztviselők fizeteszállítási törvényét.

Eszerint a törvény szerint azoknak a tisztviselőknek fizetését, akiknek évi juttatásuk 7000 franknál nem több, öt évvel emelik 50 ezer frankig emelkedik a fizetésük, 9 és azoknak, akiknek fizetése 100 ezer frank vagy ennél is több, 12 százalékos redukciónal sújtják. A lakbéréket és egyéb illetményeket pedig tíz százalékkal kurtítják.

Ennek a fizetescsökkentési törvénynek megszavaztatása nemcsak a közvéleményt idegesítette fel, hanem nagyon rosszul hangolja a szenátust is, amely még arra is képes, hogy a kamara által már megszavazott pénzügyi javaslatot leszavazza.

Ebben az esetben a Daladier-kormány amely a kamarában győzelemre vitte a javaslatot és úgy látszik az önmaga pozícióját is megerősítette, ilyformán könyven megbukhatik, ha a szenátus leszavazza.

Szó van egyébként arról is, hogy a tisztviselők fizetés-csökkentési törvény mintájára Bonnet az adóemelési törvényt is beterjeszti. Amennyiben ez tényleg megtörténne, amely ellen Franciaország kereskedelme is tiltakozik, ez esetben tüntető sztrájkot rendez és Franciaország valamennyi üzletét bezárnák.

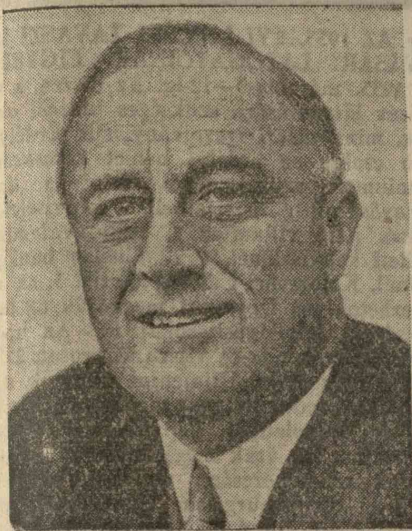
Merényletet követtek el Roosevelt ellen

A merénylő öt golyót lőtt Roosevelttel felé, de a golyók nem az elnököt, hanem Csermák csikágói polgármesteri találták

A merénylő olasz ember, Zanagarának hívják és tíz évvel ezelőtt az olasz király ellen is merényletet követett el

Miami, február 17.

Mint ismeretes, Rooseveltt Miami-ban nyaral. Yachtján tartózkodik és pihen, hogy hivatalba lépése után teljes erejével az állam rendelkezésére állhasson.

Roosevelt ma délelőtt beutazott Miami-ba, ahol is egy parkban beszédet tartott. Saját autóján állva mondotta el beszédét Rooseveltt és mellette állott a magyar származású Csermák is, Csikágó polgármestere.

A Rooseveltt autójával szemben egy másik autó állott, amelyen nagyon sok hallgató helyezkedett el. Ezen az autón helyezkedett el a merénylő is, aki Rooseveltt beszéde közben hirtelen elő-rántotta revolverét és öt golyót lőtt az elnök felé.

A hatodik golyó magasan a levegőbe ment, mert egy nő, aki a merénylő mellett állott, feltalálta magát és felütötte a merénylő kezét, úgy hogy a kilőtt golyó már magasan a levegőben ment el.

Az elnöknek szánt öt golyó közül egyik sem találta Roosevelttet, allenben halálosan megsebesítette a mellett álló Csermák csikágói polgármestert. A polgármesternek két golyó az altestébe furódott, míg a további három golyó is talált: ismeretlen hallgatókat sebesített meg.

Csermák A merénylet után természetesen el akart menekülni, de ez a nagy tömegben nem sikerült.

Elfogták és meg akarták lincselni és csak a szolgálatot teljesítő rendőrszettek közbelépésének köszönhető, hogy a gyűlés hallgatósága ott a helyszínen agyon nem verte.

Azok, akik a merénylő mellett állottak, azt vallják, hogy mikor a merénylő elő-rántotta revolverét, így kiáltott:

— Megölök minden elnököt és minden rendőrkutyát!

Mire a mellett állók észbekaphattak volna, a merénylő már el is sűtötte revolverét.

Olyan gyorsan lőtt, hogy csak a hatodik lövésnél tudták golyójának irányát letéríteni.

Rooseveltt nagyon férfiasan viselkedett. Azonnal abbahagyta beszédét, leszállt az autóról és intézkedett, hogy a sebesülteket a kórházba szállítsák, sőt egy félóra múlva maga is elment a kórházba és meglátogatta a sebesülteket.

A merényletet kihallgatták a rendőrség, ahol is megnevezte magát.

Azt mondotta, hogy Joes Zingarának hívják. Később azonban a rendőrség megállapította, hogy a merénylőnek igazi neve Zanagara. A merénylő olasz állampolgár és nem tud angolul sem. A rendőrség olasz tolmács segítségével hallgatta ki.

Arra vonatkozólag, hogy miért követte

el a merényletet, nem akar nyilatkozni, később mégis annyit mondott, hogy azért akarta Rooseveltt megölni, mert Rooseveltt gyomorbeteg és nem akarja, hogy Amerika elnöki székében egy gyomorbajos elnök üljön.

A rendőrségnek az a gyanúja, hogy Zanagara Sacco és Vanzetti kivégzését akarta megbosszulni, mert az olaszokban még ma is ég a vágy, hogy ezért a kivégzésért bosszút álljanak.

Zanagara az olasz király ellen is merényletet követett el

Csikágó, február 17.

A ma délelőtt lefolyt merénylet ügyében a csikágói rendőrség érdekes és nagy jelentőségű megállapításokat tett.

Megállapította, hogy Zanagara a revolvert csak tegnap vásárolta, amiből azt a következtetést vonja le, hogy a merénylő készült a merényletre és éppen ezt a napot választotta arra, hogy Roosevelttel végezzen.

Ugyancsak megállapította a csikágói rendőrség azt is, hogy Zanagarának nem ez az első merénylete.

Mintegy tíz évvel ezelőtt merényletet követett el Olaszországban az olasz király ellen is, de ez a merénylete sem sikerült.

Ma délben egyébként ide érkezett Hoover elnök távirata is, amelyben meleg szavakkal üdvözlö Rooseveltet abból az alkalomból, hogy az elnök a merénylő golyóitól megmenekült.

Rooseveltt azonnal és ugyancsak táviratban köszöntö meg Hoover figyelmét.

Nem Rooseveltnak, hanem Csermák polgármesternek szólottak a golyók

A délutáni órákban érkezett jelentések szerint Csikágóban egyre inkább az a meggyőződés, hogy

a merénylő nem Rooseveltt elnököt akarta fegyverrel elpusztítani, hanem Csermákot, Csikágó polgármesterét.

A rendőrségnek ugyanis az a véleménye, hogy a merénylő azok közül a csikágói gangsterek közül való, akik nagyon rossz néven vették a polgármester erőltetett intézkedéseit és akik kiküldték maguk közül a merénylőt, hogy végezzen a polgármesterrel, aki ellenük és „mesterségük” ellen tevékenykedik.

Egyébként újabb jelentések beszámolnak arról, hogy a másik két sebesült állapotja is súlyos. A két sebesült, akik a Csermákknak vagy Rooseveltnak szánt golyóktól sebesültek, asszony és az egyik haslövést kapott, a másiknak meg szemét lőtte ki a golyó.

Az okot nem mondom, de sajnálom, hogy nem sikerült

Legújabb jelentések szerint mégsem igaz az a hír, hogy Zanagara a gangsterekhez tartozott volna és Csikágó polgármesterét akarta volna eredetileg megölni. A merénylő ma délután tett vallomásaiban bevallotta, hogy

ő voltaképpen Hoovert akarta elpusztítani s erre már régen készült, de mikor három nappal ezelőtt megtudta, hogy Rooseveltt Miami-ba érkezik, val-

toztatott szándékán és elhatározta, hogy Rooseveltt öli meg.

Elmondotta még a merénylő, hogy a rendőrség megállapítása téves, mert ő nem egy, hanem három nappal ezelőtt vásárolta meg a revolvert és már akkor véglegesen elhatározta a merényletet.

Rooseveltt parancsot adott a rendőrségnek, kérdezze meg a merénylőt, miért követte el a merényletet

Zanagara minden felvilágosítást meg-

tagad és csak így válaszol:

— Az okot nem mondom, de nagyon sajnálom, hogy nem sikerült.

A késő délutáni órákban Csermák polgármester magához tért és felismerte Roosevelttet, aki betegágyánál tartózkodott. Csermákknak az volt az első szava, nagyon örül, hogy a golyók őt és nem Rooseveltt találták, mert az elnökre a hazának még szüksége van.

Peru és Columbia között kitört a háború

A columbiai csapatok már felvonulnak és határvárosokat foglalnak el

Newyork, február 17

Columbia ma hivatalosan is megüzente a háborút Perunak. A hadüzenettel egyidejűleg Columbia csapatai már fel is vonultak és délig érkezett jelentéseink szerint Peru egyes határvárosába bevonultak.

Arról, hogy akár észak-amerikai, akár pedig más közvetítéssel a háború kitörését meg lehessen akadályozni, szó sem lehet.

Weinberger József Romániába szökött

A híres valuta-csempész állítólag Szatmáron tartózkodik

Budapest, február 17

A B. L. részletesen beszámolt Weinberger József bűnügyéről, akit valuta-csempészéssel vádolt meg a budapesti ügyészség. Weinberger két nap óta eltűnt Budapestről és eltűnt felesége is, úgy, hogy az a gyanú, hogy mindketten kiszöktek az ország területéről.

A budapesti rendőrség véleménye szerint Weinberger Romániába szökött, mert román állampolgár. A valutás néhány évvel ezelőtt Szatmárról költözött fel Budapestre, ahova hároméves millió

lejt hozott magával és Budapesten befárult valamilyen sorsjegy-üzletbe. A sorsjegy-üzlet az első időben nagyszerűen ment és Weinberger a Veres Pálné utcában gyönyörű polgári lakást rendezett be magának. Később azonban a sorsjegy-üzletben vagyonának tekintélyes részét elvesztette és ekkor kezdett valuta-üzletekkel és valuta-csempészéssel foglalkozni.

A budapesti rendőrség most megkereste a szatmári rendőrséget, hogy állapítsa meg, nem tartózkodik-e Weinberger József Szatmáron.

Robut 30 napra kizárták a kamarából

Bukarest, február 17

Tegnap beszámoltunk a verekedő és botrányt okozó Robu Nichifor cuzista képviselő ügyének vitájáról, akit a fegyelmi bizottság 30 napi kizárásra ajánlott. Cuza és Lupu viharos vitája után a kamara 103 szóval 44 ellen megszavazta a 30 napos kizárást. Jellemző, hogy a kormánypart egyik pap-képviselője a szavazás után így nyilatkozott:

— Ha Cuza nem védi Robut, úgy lehet, hogy több szavazat esik a javára.

Az eredmény kihirdetése után

Robu valószínűs dül-öngési rohamot kapott,

súlyos fenyegetéseket üvöltözött dr. Lupu felé és politikai barátainak szinte erőszakkal kellett kivinni és lecsendesíteni.

Farkasveszedelem Krassószörénymegyében

Lugos, február hó 17

Krassószörénymegyében nagyon elszaporodtak a farkasok s már az ország-uti közlekedést is veszélyeztetik. Bogdan erdőfőmérnök mérgezett juhokat helyezett el az országutakon a farkasok irtására.

Kiáltás

UJ HETILAP — SZERKESZTI: MIKES IMRE

Kiáltás címmel Erdély progresszív íróinak és újságíróinak a közreműködésével új hetilap indul. A Kiáltás első száma e hét végén jelenik meg. Egy-egy szám ára 7 lej lesz. Előfizetési ára 1/4 évre 90 lej. Mulatványszámot ingyen küld a KIÁLTÁS kiadóhivatala Braşov — Brassó, Strada General Presan 49.

HIREK

A barátom férfi lett

A barátom: Kedves, tehetséges, kicsit kesernyés, kicsit szentimentális, munkanélküli, persze és tegnapról ugynevezett férfi.

Ez a felfedezését így mondta el:
— Az az állapot, amelyet férfikornak neveznek, nemcsak az emberi test biológiai fejlődésének csúcspontja, hanem egy bizonyos életmód, vagyis, vagyis karrier-komplexumot is jelent. Ezek valamelyikét, vagy szerencsés esetben mind a hármat.

Az utóbbi időben — más elfoglaltságom nem lévén, — vizsgálat alá vettem magamat, azt igyekezvén megállapítani, hogy figyelmen kívül hagyva — anyakönyvileg bejegyzett effektív éveimet, tisztán a fenti összetevőkből, életem eddigi körülményeiből, átéléseiből, vagyoni és társadalmi helyzetemből megállapíthassam azt, hogy tulajdonképpen milyen korosztályba is volnék sorozható.

Ha élményeim veszem alapul és a történelméket bizonyos előkészítési, kifejtési és lezárási idővel garnírozom, akkor körülbelül háromezer-háromezeröttszáz éves vagyok a jelen pillanatban. Ebben azonban nincs benne az a büntetés, melyet rendes jogviszonyok között rám sóztak volna azért a hat előre megfontolt gyilkosságért, jó pár erős felindulásban elkövetett emberölésért, számtalan gyilkosságra való felbujtásért és súlyos testi sérülésért, melyeket elkövettem. Erre nem volna elég, gondolom, — bizonyos országok büntető kódexét véve alapul, — hat bisz nyolc örökkévalóság.

Hogy csak egy párat említek 17—18 éves tejjefelesszájú koromból:

Önként csatlakoztam a Központi Hatalmak megmozdulásához.

Nyomban utána, egy kiképzés alkalmával, főhadnagym bízta: „rugd hasba a disznót”, tényleg úgy rugtam, tényleg hasba egy tényleges népfelkelőt, hogy az említett és időközben hullá-állapotba kerülő népfelkeléssel megbízott egyedre alig lehetett ráfogni, hogy az vakbél következtében távozott a nagy káderhez. Én öngyilkos akartam lenni, de a főhadnagym megveregette a vállamat, azzal, hogy „hja, a háború háború...”

Egy éjjeli gyakorlaton, kilöttem egy szakaszbelim szemét, ami nem egy elborzasztó véletlen volt, hanem „katonadolog”. Legalább is a főhadnagymnak ez volt a szakvéleménye a szerencsétlenségről.

Azt meg se kéne említenem, hogy időközben pofonütött egy „nagyémét” kaplár s hogy én a pofot nem tartottam meg magamnak, mint hadizsákmányt, hanem visszaadtam, ezért a hadbíró, háború után kitöltendő tizenöt évi várfogságra ítélte. A főhadnagym erre nem mondta, hogy „katonadolog”, hanem bűnösségem mellett szavazott.

Egy roham alkalmával, egy orosz géppuskának az ásommal széthasítottam a fejét.

Ugyanazzal a géppuskával, dühömben, belőttem egy csoport immár hadifogoly muszkába. Nyolcan sebesültek meg, mindenik a térdén.

Az olasz fronton kézigrántómat bedobtam egy rókalyukba: egy halott, négy sebesült. Ezek azok, amikről „biztos értesüléseim” vannak, a többi tízre, huszra, vagy kétszázra „nem mernék megesküdni”.

Ne hidd, hogy én itt egy háborúellenes propagandát folytatok. Csak azért emlittem, hogy mi idő kellene ahhoz, amíg egy mai tizenéves tacsó 40—50 embert részint szétrughatna, részint szétvághatna, részint szétlővöldözhetne. Nem egyszerre ugye, hanem egymásután.

Ami tehát az élményeim illeti, egy háromezer éves gyilkos vagyok.

Következne a vagyon-komplexum.

A helyzet az, hogy négy hónapja hitelbe lakom, hitelbe kosztózom, hitelbe ruházodom, hitelbe mosom a fogamat, hitelbe kezeltetem a reumámat, hitelbe szeretek, hitelbe melegszen, hitelbe olvasom az újságot, hitelbe alszom, ... hitelbe élek hitelből. E pillanatban minden vagyonom egy gyanus huszlejes, melyet nem merem rádobni a kávéházi márványasztalra. Nem másért, tudod, csak az illúzió kedvéért.

Vagyoni helyzetem után tehát egy olyan páréves taknyos vagyok, kiben már dereng a dolgok értéke iránti fogalom, de a csillogó

Influenza ellen

megóv a valódi

„DIANA”
sósorszesz

MIT SZÓL MAJD A FÉRJEM?

RENAME MÜLLER

A brassói **ASTRA-MOZGO** következő műsora!

GEORG ALEXANDER

— **IDŐJÁRÁS.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet jelentése szerint derült idő várható, erősebb éjszakai lehűlésekkel.

— **EGY VÁRKASTÉLY — 70 LEJ.** Milánó közelében a Monte Molo hegyen elárvereznek egy régi várkastélyt, amelyhez nyolc hektár kiterjedésű park is tartozik. A várkastély kikiáltási ára hét líra vagyis körülbelül hetven lej.

MÉG EGY KEP NEUNKIRCHENBŐL

Autóalkatrészek és háztartások összekeveredve.

— **SZOVJETKURIRT FOGTAK GALACON.** Galacrol jelentik: Csütörtökön délután Galacon elfogtak egy gyanús embert, aki az orosz határ felé akart utazni. A jelentés szerint súlyosan kompromittáló iratokat találtak nála, amelyekből kiderült, hogy szovjetkurir és a Dnyeszerig akart eljutni, hogy átszökjön Oroszországba. Letartóztatták s hír szerint a nála talált iratok nyomán újabb letartóztatások várhatók.

— **„ERESSZE EL, ÉN VAGYOK A MINISZTERELNÖK.”** Nagyváradról jelentik: Furcsa, de jellemző incidens játszódott le tegnap délelőtt Nagyváradon, a Főutcán. Az egyik rendőr egy falusi tejeskocsit igazoltatott le s miután rendelkezést tapasztalt, be akarta kísélni a kocsit a házhoz. Abban a pillanatban, amikor indulni akart a rendőrség felé, egy magas ember ment oda és rászólt a rendőrről: Eressze el azt a kocsit. Én vagyok a miniszterelnök. A rendőr zavarba jött s pillanatokig habozott, hogy mitévő legyen. Rövidesen azonban felvilágosították a körülállók, hogy a magát miniszterelnöknek nevező ur egy Grosz nevű hobbist, de egyébként teljesen ár-

talmatlan ember. A rendőr azonban nem érte be a kapott felvilágosítással, hanem amikor megtudta, hogy a „miniszterelnök” csak egy szerencsétlen hobbist, nekiment és ültelgálni kezdte. Szerencsére éppen arra járt Bogdan Jonescu jogakadémiai tanár, ráírt a rendőrről, majd mindhárman a szigancára mentek, ahol a hobbistát és jogakadémiai tanárt igazoltatás után elbocsátották, a brutális rendőrt pedig visszatartották.

— **MEGHALT A RÓKUS KÓRHÁZ IGAZGATÓJA.** Budapestről jelentik: Ma reggel Budapesten meghalt Borszék Károly egyetemi tanár, a rókus kórház igazgatója. Az elhunyt kórház-igazgató mindössze 57 éves volt.

— **Felgyújtották a sanfranciskói Szent Pál Székesegyházat.** San-Franciskóból jelentik: Ismeretlen tettesek felgyújtották a Szent Pál székesegyházat. A tűz abban a pillanatban tört ki, amikor a templomban istentisztelet volt. A templom látogatói között természetesen pánik tört ki, amelynek során négy személy súlyosan megsebesült.

— **MEGJELENT A GUMBOS-KORMÁNY NAPILAPJA.** Budapestről jelentik: Függetlenség címmel ma új napilap indult Budapesten. Az új napilap egészen közel áll a Gombos kormányhoz és annak szerkesztésért Hubay Kálmán újságíró a felelős.

A **FELEDÉKENY CFR.** Nagyváradról jelentik: Néha a CFR egészen eredeti bakklövészekkel szolgál, olyanokkal, amelyeket eddig még nem produkált. A Bukarest-Budapest-Prága közötti hálókocsi utasai csütörtökön reggel Arad helyett Nagyváradon értek fel. A kocsit ugyanis Tövisen elfelejtették lekapcsolni és áttenni az Arad felé haladó gyorsra. A delegációban az a legkellemetlenebb, hogy a kocsi két prágai újságíró is utazott.

— **DISZNÓULÓ KÉSSÉL SZIVEN-SZURTA NÉGY ÉVES KISLEÁNYAT.** Budapestről jelentik: Hausler Gusztáv hangszerkészítő különváltan él feleségétől. Ma Hausler kiutazott feleségének pestszentlőrinci lakására és ott rárohant a feleségére. Az asszony elmenekült, azonban nem tudott a dühöngő ember elől elmenekülni annak négy éves kislányára, akinek Hausler a disznóuló kést pontosan a szívébe szurta. A kislány azonnal meghalt. Hausler ezután magába szurta. Életveszélyes sérülésével kórházba szállították.

— **GYERMEK A GÉP MELLETT.** Csikszendrőről jelentik: Megrázó szerencsétlenség történt a Gál Testvérek csikszendrői fűrészgárban. Salamon István 14 éves „munkás” az egyik gép közelében foglalatzkodott, amikor egy transzmissziós szíj elkapta s oly erővel vágta a földhöz, hogy a szerencsétlen gyermek nyomban kiszáradt.

— **TANULÁSNAL TOBB A TAPASZTALAT.** Több, mint 6 millió ember használja naponta a pompásan üdítő Chlorodont fogkrémet, szép fehér fogak elérésére. Próbá meggyőző.

vagy hároméves év, vagy gyerek, vagy hulla.

Már-már kétségbe voltam esve, — mert más elfoglaltságom igazán nincs — mikor végre tegnap megkaptam a jelt, hogy férfi vagyok!

Ugyanis tegnap délután hat órakor éreztem először az ugynevezett — gyomorégést...

Tomcsa Sándor.

★ **AZ 1933. ÉVI LIPCSEI TAVASZI MINTAVÁSÁR LÁTOGATÓINAK FIGYELME.** BE. 1933. március 5—12-ig. Az összes, a mintavásár látogatására szükséges utazási okmányok, mint vásári igazolvány, stb. Erdély részére csakis az erdélyi német kereskedelmi Grémiumok szövetségénél, mint a lipcsei mintavásárak tiszteletbeli képviselőjénél, Brassó, Alsó villa-utca 1. szám, valamint a kerületi képviselőjénél, Prall Gustav bankigazgatónál, Kolozsvár, Calea Victoriei 3. sz. alatt szerezhetők be. Ugyanott megadják az összes szükséges felvilágosításokat is. Az utazási kedvezmények oda és vissza átlagosan 25 százalékkal tesznek ki. Díjmentes vizumok, az 50 százalékra redukált magyar vizum kivételével. A tiszteletbeli képviselőknél részletes prospektus, (az árak megjelölésével) áll a látogatók rendelkezésére, melynek teljes tartalma a „Siebenbürgische Handelszeitung” 3. ik számában, folyó év február 10-én megjelent.

— **APPONYI ÜZVEGYE MONTREUXBA UTAZIK.** Budapestről jelentik: Jelentette a B. I., hogy gróf Apponyi Albertné nem jelenhetett meg férje temetésén, mert Apponyi Albert halála alkalmával maga is súlyosan megbetegedett. Apponyiné most betegsége felépült, hogy már ma résztvehetett azon az istentiszteleten, amelyet férje lelkiudvéért Genfben tartottak. Apponyiné holnap Montreuxba utazik, ahol két hétig marad, mert felépülése ellenére utókurára szüksége van.

— **MOZOG A HEGY.** Belgiumban a Charleroi mellett lévő Coulet községet egy mozgó hegyecsúsz pusztulással fenyegeti. A hegy a múlt napokban öt méterrel csúszott előre. A hegyecsúsz lábánál fekvő házakat ki kellett üríteni.

— **Középeurópa legnagyobb mulatója — csődbe.** Berlin legnagyobb szórakozóhelye, a Femina, amely termettáncmulatók számára szokta kiköcsönözni, csődbe került. A fedezetlen passzívák összege kilencszáz ezer márká.

— **KISZURTA MINDKÉT SZEMÉT A BÖRTÖNBEN.** Stettinben a rablásért életfogytiglani fegyházra ítélt Kühler Ferenc építőmunkás a börtönben kétségbeesésében tintacéruzával kiszurta mindkét szemét, úgy, hogy teljesen megvakult. Védőakciót indítottak, hogy a vak ember további büntetése alól kegyelmet kapjon.

★ **ELVESZETT.** Vasárnap dél óta eltűnt egy fekete Dobermann kutya. Nyomra vezető kéri Brassó, Kőbánya-utca (Str. General Prezan) 4. szám alatt jelentkezni.

1933. ÉVI TAVASZI LIPCSEI

MINTAVÁSÁR

KEZDETE: MARCIUS HO 5-ÉN!

AZ ÖSSZES FELVILÁGOSÍTÁSOK BESZERESZETHETŐK:

A LIPCSEI MINTAVÁSÁROK VÁSÁRI HIVATALÁTÓL LIPCSEBEN,

VAGY A LIPCSEI MINTAVÁSÁROK ERDÉLYI TISZTELETBELI KÉPVISELETÉTŐL:

AZ ERDÉLYI NÉMET KERESKEDELMIGRÉMUMOK SZÖVETSGÉTŐL,

ÉS A FIÓKKÉPVISELETTŐL: PRALL GUSTAV, BANKIGAZGATÓ, KOLOSZVÁR, CALEA VICTORIEI 3.

GRAND HOTEL

Bukarest, Calea Victoriei 11.

HALAD AZ IDŐVEL!

Jelszavunk: kényelem, elsőrendű kiszolgálás, abszolút tisztesség és olcsó árak.

Lafayette kávéház-étterem

ujjonnan berendezve a szálloda épületében.

Szobaárak 130 le-től kezdve.

3 nagy előnye van a PEBECO FOGPASZTANAK

1. Megóvja a fogak ragyogó fehérségét és egészségét.
2. Semlegesíti a káros szájsavat.
3. Údítóleg hat és megszünteti a kellemetlen szagokat. Emellett teljesen ártalmatlan.

A michigani tőzsde-pánik megrázta az európai tőzsdéket is

A Wallstreeten is kitört a pánik — A párisi tőzsde is reagál Japán valamennyi tőzsdéjét bezárta

Tokió, február 17.

Már tegnap hírt adtunk róla, hogy a tokiói és osakai japán tőzsdén rohamosan esnek az értékek. Ujabb hírek szerint a katasztrófális áresés olyan méreteket öltött, hogy elhatározták a tőzsdék bezárását.

Ugyanakkor azonban krachot és pánikot jelentenek más vezető pénzügyi központok is. Newyorki jelentés szerint Michigan állam kormányzója elhatározta, hogy az állam összes bankjait február 21-ig bezárja.

A baj a hatalmas „Union Guardian Trust” bankárkonzorcium zavaraiival kezdődött s úgy látszik, a többi bankok is belesodródtak a válságba. Michigan államban 550 bankot zárnak be. Michigan fővárosában, Detroit-ban, a tőzsde néhány napra szintén zárva maradt.

Az „Union Guardian Trust” bajjai Henry Ford, a világhírű autókirály ügyeivel vannak összefüggésben, de természetesen a fenyegető jelenségek az amerikai bankvilágban végeredményben visszavezethetők a nagyon súlyos amerikai gazdasági válságra.

Ugyanakkor Párisból jelentik. A párisi tőzsde, amely heteken keresztül nagy ellenállóképességének adta tannáját, ma hirtelen „legyengült”. A nyitástól kezdve zárásiig folytonos és erős esések voltak. A kedvezőtlen irányzatot az amerikai (michigani) óriási méretű bankbezárásnak tulajdonítják, amelyek rendkívül rossz hatást gyakoroltak a tőzsde forgalmára. A michigani bankbezárással Párisban arra következtetnek, hogy az amerikai bankkrízis, amelyet már befejezettnek vélték, ismét kiújult.

Berlinből jelentik: A „B. Z. am Mittag” egész első oldalát egy newyorki távirat foglalja el, amely szerint a Wallstreeten, a híres amerikai üzleti negyedben, pánik tört ki a Michigan állambeli bankok nyolcnapos moratóriumrendelete miatt. Michigan ugyanis a nagy autógyártókat központja és a michigani bankok azok, amelyek Amerika ezen rendkívül fontos iparágát finanszírozzák.

Az amerikai kormány azonnal közbeavatkozott, hogy a moratóriumot a michigani bankokra lokalizálja s ne engedje tovább terjedni.

Hogy a betétesek ostromát elkerüljék az „Union Guardian Trust” részére — amely a Ford-üzemeket finanszírozza, 23 millió dollár hitelt engedélyeztek.

A csikágói Federal Reserve Board ma külvonattal küldött 20 millió dollárt Michiganba. Remélik, hogy ilyenformán sikerül a michigani moratórium hatásának továbbterjedését meggátolni.

Az amerikai vészhirek nagy szenzációt keltettek Berlinben.

★

A fenti jelentések magyarázataként rá kell mutatni arra, hogy a Ford-üzemek mellett az összes amerikai autógyártókat erős megrázkódtatás érte. Az amerikai autógyártóknak akart tudomást venni arról, hogy a világ autógyártó felvevőképtelenek lettek és olyan gigantikus méretű racionalizálási akciót kezdtek, amelyek mellett azt remélték, hogy az előállított autót árát hozzá lehet idomítani a fogyasztó vásárlóképességéhez.

A racionalizált üzemek ma már hihe-

tetlen mennyiségű autót elő tudnak állítani ugyan, de azoknak általános fenntartási költségei olyan magasak, hogy a kis termelés mellett még jobban terhelik az egyes produktumot, mint annak idején, a racionalizálás előtt amennyire a lassabb kézimunka munkadíja az előállított autót árát befolyásolta.

Ezért, a legutóbb, a munkabérek ieszorításával kísérleteztek. Ez az akció azonban teljes kudarcha volt.

A munkások Fordnál és más nagy üzemekben is sztrájkba léptek és a mostani tőzsdepánik innen veszi a maga pszichológiai alapját. A tőzsde tisztában van azzal, hogy az autógyártó vállalatok van itélve és e percben, a felismerés késői percében, menekülni akar autógyártóiktól.

Azok a milliók, amelyekkel most a Federal Reserve Bankok a michigani tőzsde segítségére sietnek napokra, esetleg csak órákra elegendők ugyan, de semmiessé sem képesek a hihetetlen erejű rönt fel-tartóztatni.

Néhány nagy autógyártó üzemnek életébe kerül ez a mostani pánik és egész biztos, hogy maga Ford is nagyon megte-pázva kerül ki ebből a mai viadalból.

A fináncok dzsungelnek tekintik a falut

Letartóztatják a biharmegyei garázda fináncokat

Nagyvárad, február 17.

Biharmegyében nemrégiben alakult meg a fináncgárda a feketeszesz-üzemek leleplezésére, dohány és más monopolki-hágások ellenőrzésére. Az egyébként szükséges és indokolt intézmény azonban teljességgel nem vált be azért, mert az illetékesek egyáltalában nem válogatták meg a fináncgárda embereit.

Az utóbbi időben halomszámba érkezik panasz a prefektúrára a fináncok garázdálkodása és elviselhetetlen magatartása miatt. Följelentések szerint

a házkutatások alkalmával megperik az embereket, a gyerekeket felfofozák s olyan terrorisztikus lépnek fel, hogy nemcsak a gyűlöletet, hanem a tettegességet is kihívják maguk el-

len, ez pedig a mai nyugtalan hangulatban kétszeresen veszélyes.

Legutóbb harminc finánc Petran, Bors és Hegyközlak községben tartott vizsgálatot. A favakba érkezve, az utcákon lövöldözni kezdték, majd részegen nekimentek az utcai járőröknek s ütniperni kezdték őket. A falvak férfainak javarésze az erdőben dolgozott. Amikor hallották a lövöldözést, riadtan szaladtak háza. Otthon aztán látták a fináncok viselkedését és annyira felháborodtak, hogy ha a garázda emberek nem menekülnek el gyorsan, megölnek volna őket.

A prefektus elrendelte a nyomozás bevezetését s egyben utasította a csendőrségeket, hogy tartóztassák le a garázda fináncokat.

A budapesti mintavásár kedvezményei a vásárlónak árcsökkenést jelentenek

Az építő- és bútorgépek olcsó pavilonja demonstrál

Budapest, február 17.

Hírt adtunk már a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségének arról a határozatáról, hogy az 1933. évi Nemzetközi Árumintavásárt május 6—15 között megrendezi. Az utóbbi hetekben nagy lendülettel megindult szervezési munka és annak eredményei máris igazolják ezt a határozatot. A hatóságok, az érdeklődők és az egész gazdasági élet lelkesedéssel karolták fel az idei vásár ügyét. Mert a legutóbbi két válságos év tapasztalataiból tudják, hogy minél nehezebbek a viszonyok, annál inkább van szükség arra a lendületre, mozgalmasságra és optimizmusra, amelyet a Budapesti Nemzetközi Vásár intézménye áraszt.

A magyar kormány, minden állami intézmény és minden hatóság a Nemzetközi Vá-sárral kapcsolatos szokásos kedvezményeken felül is könnyítéseket biztosít a vásár kiállítóinak és látogatóinak. A vásár idejére koncentrált különböző kedvezmények rendkívüli költség és árcsökkenést jelentenek a bevásárlók számára. Ellensúlyozzák a világszerte élelbeléptetett forgalmi korlátozásokat és különösen a szomszédos államok tömeges látogatását könnyítik meg.

A vásár rendezőségének programja olyan

változatos, hogy arról egy rövid cikkben csak igen vázlatosan számolhatunk be. Külön nagy kiállítási csoport lesz a textiliparok és divatiparok pavillonja, melynek központjában a nő és a gyermek fog állani. Látványos dívelrevükben kerülnek bemutatásra a modern ruházatkészítő ipar legújabb termékei. Szervesen kiegészíti ezt a vásár építőipari és bútorgépi csoportja, hogy demonstrálja: hogyan lehet könnyen hozzáférhető építkezési anyagokkal szépen és olcsón építkezni, kényelmesen és egyszerűen berendezkedni. A vas- és gépipar is számos újítással fog felvonulni. Nagyon érdekesnek ígérkezik a vásár „a családi ház belseje, udvara és kertje” című csoportja, melynek keretében bemutatják a baromfitermesztést, a méhészt és a szőlőművelést, a praktikus jelentőségét a középiskolai mellékkereseti lehetőségeink szempontjából. Nagyarányu lesz a fürdők és nyaralóhelyek pavillonja, az automobil kiállítás, a háziipari és iparművészeti csoport, az élelmiszer kiállítás, a sporteszközök iparágának csoportja stb. stb. Érthető ilyen körülmények között, hogy a vásár iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy, hogy a részvétel még a tavalyinál is nagyobbarányúnak ígérkezik.

Az elbocsátott magyar tisztviselők figyelmébe

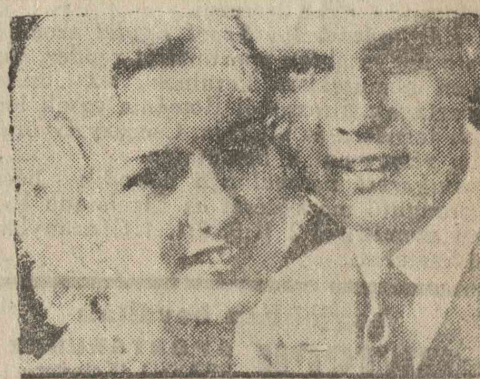
Kolozsvár, február 17.

Sajnálattal állapítottuk meg, hogy olyan elbocsátott vasutasok sem kapták meg mind-ezideig nyugdíjukat, akik már 57, illetve az 54 évet betöltötték, holott ezeknek már megnyitott joguk a nyugdíjra. Mivel az Országos Magyar Párt elnöksége parlamenti csoportja utján akciót indít aziránt, hogy ezek nyugdíjjogosultsága elismertessék, ezután hívja fel azon elbocsátott vasutasokat, akik ezt a kort már elérték, hogy nevüket, életkorukat és a munkakört, valamint a helyet, ahol leg-utóbb szolgálatot teljesítettek, jelentéské be a párt központi elnökségéhez, (Cluj—Kolozsvár, Monostori-ut 18. sz.).

Mihez tartás végett megjegyezzük, hogy a törvény értelmében már 54 éves korukban nyugdíj jár a következőknek: (Ha egyébként a feltételeknek megfelelnek.)

- a. Vonatkísérők, pályőrök.
- b. Fűtők, géptisztítók, fűtőházi lakatosok, szivattyúzók.
- c. Öntők, kovácsok, kazánkovácsok, szerelők, műhelymechanikusok.
- d. Csoportvezetők, pályőrök, pályafenn-tartó munkások.
- e. Táviró és telefon fenntartási személyzet.
- f. Anyagraktár személyzet.

Magyar Párt elnöksége.

SZŐKE-HAJA rabul ejtette.

A férfi megcsontosodott agglagény volt. Egy napon azonban találkozott a Nővel és ennek aranyzóke haja rabul ejtette. Nem is csoda! A szép szőke hajnak mindig ellenállhatatlan a vonzóereje. Ezért ápolja annyi szőke nő hajának aranyzóke varázsát „Nurblond”-dal, mely a szőke haj érzékeny struktúrájának ápolására az egyetlen speciális shampoo. Ez nem csak megakadályozza a haj megsötétedését, de már megsötétedett vagy elszíneződött szőke hajnak is visszacszerzi eredeti világos aranyzínét. Az amerikai asszonyok milliói és ma már sok ezer román szőke nő is a legnagyobb eredményt használja „Nurblond”-ot. Nem tartalmaz sem festőanyagot, sem hennát, mentes a szódától és minden káros alkotórésztől. Mindenütt kapható. Probálja ki még ma! Kérjen kifejezetten

ROBERT-féle NURBLOND-ot.

Ez a természetes szőke haj legértékesebb és legelterjedtebb speciális shampooja, az egész világon. Utánzatoktól óvakodjék. Románia! vezérképviselő: Krafft & Herberth, Piața Libertatii 7, Braşov.

Öfelsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikereink titka

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodákban nagyon jó szobát, kitűnő ellátással

12 P.-ért adunk

Bristol Szálloda

Budapest — Dunapart.

SPORT

Vasárnap tartják meg
a székelyudvarhelyi
siversenyi

Székelyudvarhely, február 17.

Február 12-re, vasárnapra tervezte a Hargita Sport Egyesület első nagyobb szabású siversenyét, azonban a kedvezőtlen hóviszonyok miatt el kellett halasztania. A rendezőség február 19-re tűzte ki a verseny napját s iránta nagy érdeklődés nyilvánul meg. Brassóból a Brassói Turista Egyesület siskakosztálya küld ki több versenyzőt és versenyrendezőt, a BTE csiki csoportja is nagyszámu versenyzővel képviselteti magát, úgy hogy előreláthatólag érdekes verseny fog kialakulni a székely városban.

Bevezetik a kerékpáros totalizátort Magyarországon, mert csak így építhetnek sportpalotát

Budapest, február 17.

A magyar sport fejlődésének egyik akadályai az volt, hogy nem építhettek eddig olyan sportpalotát, mely alkalmas lett volna az összes zártermű sportok edzésre és versenyre. Ujabbban a kerékpáros szövetség dániai mintára úgy határozott, hogy nagy tőke bevonásával felépítteti az óriási sportpalotát, melynek költségeit a bevezetendő kerékpáros fogadóversenyek jövedelméből fedeznék.

Az Országos Testnevelési Tanács tegnapi ülésén hosszabb vita után 17:4 szavazatarányban úgy döntöttek, hogy elvén hozzájárulnak a kerékpáros totalizátor bevezetéséhez s a kormány elé ajánlják a terjesztik fel az engedély kérését. Ha a kormány is hozzájárul, úgy a jövő évre felépül Európa legmodernebb fedett téli sportpalotája, melyben kerékpár, ökölvívó, birkózó, tenisz, atlétikai versenyeket, hangversenyeket és nagygyűléseket is lehet majd tartani.

Rövid sporthírek

A prágai korongúto világbajnoki versenyekre a magyar korcsolyázó szövetség is összeállította a válogatott csapatot, mely 12 tagból, 8 BKE, 2 BBTE és 2 FTC játékosból áll. Kapusok Marx és Hircsák, hátvédek Bethlen gróf, Weiner és Bliessner, csatárok Jeney, Miklós, Minder, Blazejovszky, Morgó, Stoics és Gerely.

A magyar profibajnokság tavaszi fordulóját vasárnap megkezdődik. Mérkőzések: Újpest-Kispest, Nemzeti-Somogy, Budai 11-III. kerület, Ferencváros-Szeged FC, Hungária-Attila. Az őszi fordulónak a következőképp fejeződött be a bajnoki táblázat: 1. Hungária 18 pont, 2. Ferencváros 17 pont, 3. Újpest 17 pont, 4. Budai 11 15 pont, 5. III. kerület 14 pont.

Uruguay nem nevezett be az 1934 évi világbajnokságra. Ugyanis az 1930-ban általa rendezett világbajnokságra Európából alig érkezett pár nevezés s most ő bosszúból szintén nem nevez. Így döntött a szövetségük 9:1 szavazatarányban.

Rinner, a kiváló osztrák középtávú futó Amerikába utazik, ahol testnevelő tanári képesítést akar szerezni.

Kézdivásárhelyi Sport Egylet szombat este nagyszabású sportestélyt rendez, melyen bemutatásra kerülnek az összes sportágak. Brassóból Románia egyik legjobb tornásza és atlétája, Csegezy György fog résztvenni a bemutatón.

Bukarest válogatottja második bécsi korongúto mérkőzését az Elgelmann KE-vel szemben 4:2 (1:0, 2:1, 1:1) arányban elvesztette.

Legjobban beváltak
TRITSCH SPORTÁRUHAZ
BRASSÓ, (Kolostor-u.)
Str. Voivodul Mihai 20
Téli sportfelszerelése.

A Maria Ventura-társulat Brassóban

Brassó, február 17.

Nemzetiségi különbség nélkül, érdeklődéssel várják Brassóban a Maria Ventura társulat vendég szereplését, amely alkalommal Bernard Shaw: „Pygmalion”-ja kerül előadásra, elsőrendű szereposztással. Már az a tény, hogy a címszerepet Leny Caler, a hírneves fővárosi művésznő játssza, elég biztositék arra, hogy az előadás élvezetes lesz. Leny Caler kifejező művészete a nemromán any-

LENY CALER

nyelvűek számára éppen olyan élvezetessé teszi a darabot, mint a románságnak. Bernard Shaw szikrázó szellemességgel fejtegeti, vajjon átalakulhat-e az egyszerű parasztlány a királyi udvar levegőjéhez méltó grófnővé és végül arra a megállapításra jut, hogy a társadalmi osztályok elkülönítettségé csak látszat. A pergő előadás tökéletességét

a nagyszerű rendezés, a művészi díszletek festik alá. Leny Caler káprázatos párisi tolettjei külön attrakciót jelentenek.

A közelmúltban vették csak le a Pygmalion-t a bukaresti műsorról és jellemző a hatalmas sikerre az a körülmény, hogy hetvenöt-ször ment egymásután, zsúfolt házak mellett a darab.

KÖZGAZDASÁGI
HÍREK

A máltai lovagrend Ausztriában lévő birtokait eladta dr. Strakosch Szigfrid cukorgyárosnak. A rendnek Bécsben a Kärntnerstrassen lévő háztömbjét pedig a General biztosító vette meg. Az ingatlan-eladást az tette szükségessé, hogy a máltai lovagrend is súlyos anyagi helyzetbe került s az ingatlanokból kapott 1.6 millió schillinggel szánalni akarja pénzügyeit.

A német városok súlyos anyagi gondokkal küzdenek. Frankfurt a-M költségvetési deficitje 15.7 millió márka, Kolblenzé pedig közel nyolcmillió.

New Orleansban a kormányzó okossága mentett meg egy bankot a betétesek rohamától. Az ottani Hibernia trust bankja ellen, amely hatvanégy millió dollár saját tőke felett rendelkezik, a betétesek a newyorki rémhírek hatása alatt rohamot intéztek. Minthogy a bank pénztárában nem volt elég készpénz, a betétesek követelésének kiegyenlítése súlyos komplikációt okozott volna. A neworleansi kormányzó, hogy a bankot megmentse, egy napos állami ünnepet rendelt el, amelyen minden munka szünetelt és

így a bank sem dolgozott. A huszonnégyórás szünet alatt a bank elegendő készpénzt vont össze, úgy, hogy ki tudta elégíteni betéteseit.

Ausztriában a munkanélküliek száma január hónapban tizenháromezerrel szaporodott és 597.920-ra emelkedett.

Külföldi humor

AMIKOR A PAPA SEGIT

— No, mi az, Pista, ma minden házi feladvánvod jól sikerült?

— Igen, a papa elutazott, tanító kérem.

AZ ÉLES NYELV

— És mondja, kedves művész ur, mit kever a színeibé?

— Értelmet, nagyságos asszonyom.

— Ahá, hát azért fest miniatűröket.

GYÖNGEDEN.

— Ugyan már, te bikié, miért vigyorgtál folyton, mikor a nagymamának a gyaszos hírt tudtára adtad?

— Tetszik tudni: kiméletesen akartam közölni vele. (Vart Hem)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzetes hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vételezés

Keresek megvételre egy motorkerékpár pótkocsi alvázat, esetleg teljes pótkocsit, N. S. U. gyártmány előnyben. Ajánlatokat 1303. szám alatt a brassói kiadóba kérek.

JÓLMENŐ FUSZERÜZLET
ELADÓ. Brassó, Gyár-ut 114.
1320

Eladok stráfszekeret, bor-szivatyut, dugaszolót, kupakolót, 50 boroshordót. Székely Anna, Sft. Gheorghe, Cuza-Voda 39/a.
1322

Állást nyer

MESZÁROSSEGÉD FÖLVÉ-
TETIK, Halmágyi György,
Brassó, Vasut-utca 62. 1309

Állást keres

JÓMEGJELENÉSÜ urile-
ány házikisasszonyi, társal-
kodónői, esetleg nevelőnői ál-
lást keres. Szíves ajánlatokat
„Sinaia” jellegre kér a Bras-
sói Lapok kiadójába. 1325

Intelligens 28 éves német
asszony, kereskedelmi iskolá-
val, 5 éves fiával, állást ke-
res gyermekekhez, anyahel-
lyettesnek, mint gazdasszony,
bizalmi állásba stb. (vidék-
re is). Braun Mária, posta
Dumbrăveni, Prod, Jud. Târ-
nava Mică. 1324

BIRI NÉNI szakácskönyve
egyetlen háztartásban sem
nélkülözhető. Ára kötve 100
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvostályától.

HASZNOS TUDNIVALOK.

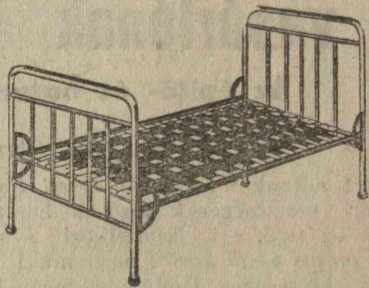
Ez a sorozat csupa praktikus
könyvet foglal magában.
Egy-egy kötet ára 20 lej.
Konyhakertészet, Gombater-
mesztés otthon, Kis fermeszt-
buvár, Aquarium-terrarium,
Kis ásványhatározó. Növény-
megfigyelések, Növénykisele-
tek, Kiseleletek egy cserép-
nővényel, Állatmegfigyelések,
Házi állatsereglet, Méhészke-
dés, Kis ötvös, Kis vegyes,
Vidám búvészet, Játékszerke-
szítés, Művirágkészítés, Külön-
böző csipkefajták, Kosárfonás,
Égylámpás rádióvevő, Fotogra-
fáljunk, Matematikai kísérle-
tek, Bélyeggyűjtés, Magyar bé-
lyegek katalógusa, Régi pénz
gyűjtés, Népművészeti gyűjtés
A mikroszkópius csodás vilá-
ga. Vidéki rendeléseknél kér-
jük a pénzt bélyegekből elő-
re beküldeni plusz 10 lej portó-
költségre. Brassói Lapok
Könyvostályá.

Ujdonság

Szabadalmazott PÁSZTORI & HETTMANN-féle hy-
gienikus csőágy, szallagos, ruganyos sodrony-
ágybetéttel, mely az összes eddigi ágyakat és
ágybetéteket felülmúlja. Rendkívül erős, szép
és izléses kivitelben. A sodronybetét szallagjait
táglás vagy szakadást esetén bárki önmaga
kiecsérélheti ujjakkal, nem kell külön javításra
küldeni. Egészséges és nyugodt alvást biztosít.
Ágybetétet kívánságra bárkinek kipróbálásra rendelkezésre bocsátunk.

Egyedüli gyártója: **PÁSZTORI & HETTMANN**

BRASSÓ, SODRONY-ÁGYBE-
TÉT, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁR

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése.
Legújabb ez évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.- LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Biri néni

szakácskönyve a leg-
jobb s mégis a legolcsóbb Ismét kapható
mindenütt Kemény kötésben 100.- lej.

Postán utánvétellel szállítja a
Brassói Lapok Könyvostályá.

AZ ÉRELMESZESÉDÉS
GYÓGYÍTÁSA ÉS KEZELÉSE

Írta: DR. BUCSÁNYI GYULA e. ö. tanácsos,
főorvos. Ára 45 lej. — Kapható a Brassói
Lapok Könyvostályában, Bra. 50.

AZ ATHENAEUM

68.— lejes regényei

1. Ursula Parrott: Ex feleség
2. Moritz Zsigmond: Forr a bor
3. Famez Werlei: Nápolyi Testvérek
4. Bródy Lili: A Mancsi
5. Vicki Baum: Helen doktorkisasszony
6. Szinyai Zoltán: Nincs feltámadás
7. Földi Mihály: Isten országa felé
8. André Maurois: Asszonyok utja
9. Frank Arnau: Halálra ítélem!
10. Szomorú Dezső: Gyuri
11. Züany Lajos: A lélek kiálszik
12. Szigrid Undset: Pogány szerelem
13. Ursula Parrott: Szabad a csók
14. Moritz Zsigmond: Rokonok
15. Vicki Baum: Baleset
16. Bródy Lili: A felesége tartja el

Egész vászonba kötve.

Postai rendeléseknél 12 lej portó küldendő be

Kapható a
Brassói Lapok Könyvostályában

Főzőfix
Főzőfix

Ingyen kóstolás!

a fazakak fazaka, Brassóba jön!
minden háziasszony élménye, február 20, 21 és 22-én, Brassóban a Gewer-
beverein nagytermében d. u. 3—7-ig óráig főz.
4 fogás étel, 4 perc alatt.

Az összes háziasszonyok meghívának!

Kiadó, laptulajdonos, és nyomda: Grünfeld Vilmos és Tsai közkereseti társaság